

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผศ.สุธีร์ สุภณิศ : ความรับผิดทางแพ่งกรณีละเมิดกฎหมายป้องกันการผูกขาด (CIVIL LIABILITY : ANTI - TRUST LAW INFRINGEMENT) อ. ที่ปรึกษา : รศ.สุขุม ศุภณิศ, อ. ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.สุธีร์ สุภณิศ, 138 หน้า. ISBN 974-635-870-7.

การแข่งขันเสรีเป็นกลไกสำคัญของระบบตลาดที่จะช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ โดยจะเป็นการแข่งขันกันไม่ว่าจะเป็นกรณีระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันหรือกรณีระหว่างผู้บริโภคด้วยกัน ซึ่งการแข่งขันระหว่างผู้ประกอบการด้วยกันหรือหน่วยธุรกิจเป็นการแข่งขันที่ผู้เขียนเห็นว่าสำคัญในระบบเศรษฐกิจแบบตลาด เพราะผู้ประกอบการจะแข่งขันกันเสนอขายสินค้าที่มีคุณภาพดีและราคาเหมาะสมให้กับผู้บริโภค และหากกลไกการแข่งขันเป็นไปตามปกติย่อมทำให้เกิดความยุติธรรมและถูกต้องกับทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการด้วยกันหรือผู้บริโภค แต่ปรัชญาการทำธุรกิจของผู้ประกอบการ คือ ทำอย่างไรที่จะให้ตนเองสามารถขายได้มากที่สุด จึงเกิดพฤติกรรมที่เป็นการผูกขาดทางการค้าขึ้น

ประเทศไทยมีกฎหมายป้องกันการผูกขาดแล้ว แต่ไม่สามารถบังคับได้อย่างทั่วถึงเพราะติดกลไกทางกฎหมายที่ต้องประกาศให้เป็นธุรกิจควบคุมเสียก่อนและไม่มีมาตรการบังคับใช้กฎหมายโดยเอกชน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งวิจัยเพื่อพิสูจน์ว่าการที่กฎหมายมหาชนหรือกฎหมายเฉพาะ มิได้กล่าวถึงสิทธิในการเรียกค่าเสียหายของเอกชนไว้ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 ซึ่งเป็นหลักทั่วไป จะสามารถก่อความรับผิดลักษณะละเมิดแก่ผู้กระทำการผูกขาดทางการค้าได้ เพียงใด

จากการวิจัยพบว่าประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420 สามารถใช้ในการเยียวยาความเสียหายของเอกชนผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำที่เป็นการผูกขาดทางการค้าได้ แต่ต้องได้ความชัดเจนว่าการกระทำดังกล่าวครบหลักเกณฑ์ตามมาตรา 420 และที่สำคัญเอกชนผู้นั้นต้องได้รับความเสียหายในลักษณะเฉพาะเจาะจง ไม่ใช่เสียหายโดยทั่วไป แต่การที่พิสูจน์ว่าการกระทำละเมิดและเกิดความเสียหาย โดยเฉพาะเจาะจงนั้นจะตกอยู่แก่ผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งคิดละเมิดเกี่ยวกับการผูกขาดทางการค้าอันเป็นการละเมิดทางเศรษฐกิจ ผู้ได้รับความเสียหายมีข้อจำกัดในการสืบพยานตามภาระการพิสูจน์ดังกล่าว ดังนั้น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งเป็นกฎหมายเอกชนอันเป็นหลักทั่วไปจึงไม่สามารถใช้ในการป้องกันการผูกขาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริมการแข่งขันอย่างเสรี ผู้เขียนเห็นว่าสมควรที่จะแก้ไขกฎหมายป้องกันการผูกขาดด้วยการยกเลิกกลไกการบังคับใช้ที่จะต้องประกาศเป็นธุรกิจควบคุม เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างทั่วถึงและกำหนดมาตรการบังคับใช้กฎหมายโดยเอกชนที่ให้สิทธิเอกชนฟ้องเรียกค่าเสียหายได้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เอกชนช่วยบังคับใช้กฎหมายป้องกันการผูกขาดอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเพื่อแก้ไขในด้านภาระการพิสูจน์เกี่ยวกับการกระทำละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงสมควรนำหลัก “ความรับผิดที่ไม่ต้องมีความผิด” มาใช้ในกรณีนี้ เอกชนจะฟ้องเรียกค่าเสียหายตามกฎหมายป้องกันการผูกขาดเมื่อมีการดำเนินการโดยรัฐจนคดีถึงที่สุดแล้ว และพิจารณานำหลัก “ค่าเสียหายในเชิงลงโทษ” มาใช้เพื่อข่มขู่ไม่ให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดทางการค้าเกิดขึ้นต่อไป

ภาควิชานิติศาสตร์.....
สาขาวิชานิติศาสตร์.....
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม